

Okienne rynsztunek

phot. Fakro

■ Dobieramy rolety, markizy, żaluzje

Agnieszka Rezler

Liczba i wielkość okien decyduje nie tylko o urodzie domu i widokach. Także – a może przede wszystkim – o dawce naturalnego światła, jaka będzie docierać do pomieszczeń. A ze słońcem bywa różnie: raz grzeje jak szalone, innym razem na całe tygodnie chowa się za chmurami. Okna odpowiednio „uzbrojone” pozwolą nam nad tym żywiołem zapanować.

Zasłony, firanki, ozdobne karnisze – wszystkie one są potrzebne. Odpowiednio dobrane, dodają wnętrzu powabu, kierują też nasze spojrzenia na atrakcyjną zaokienną panoramę, lub – przeciwnie – jeśli widok nie jest ciekawy, skutecznie odwracają od niego uwagę. W dziedzinie dawki światła słonecznego okienna dekoracja często jednak okazuje się niepraktyczna. Dlatego coraz częściej decydujemy się na kilkuelementową oprawę okna: zasłony i firanki połączone z roletą, żaluzją lub zewnętrzną zaciemniającą markizą. Nierzadko też osłony występują samodzielnie. I trudno się dziwić – producenci oferują nam coraz bardziej atrakcyjne modele.

Co wybrać?

Przy podejmowaniu decyzji o wyborze osłon okiennych liczy się kilka czynników: kształt i wielkość przeszkleń, sposób otwierania, oczekiwany efekt, a także styl wnętrza, z którym osłony powinny nawiązać udany dialog. Ważne są też cechy użytkowe poszczególnych rozwiązań, które warto dobrać do własnych potrzeb. Jeśli mamy w domu wiele okien, które okresowo mogą wymagać szczelnego lub częściowego zaciemnienia, zdecydujemy się na kosztowniejszy system sterowania elektronicznego – ręczna regulacja będzie czasochłonna i męcząca.

Tworzywa, z jakich wykonywane są rolety i żaluzje, mają zróżnicowane właściwości. Wpływają one na zakres regulacji oświetlenia naturalnego w pomieszczeniu, a także – w pewnym stopniu – na dźwiękoszczelność i termoizolacyjność osłon. Możliwości jest wiele, a każda ma swoje zalety.

Poziome żaluzje aluminiowe lub z PCV – jedno z najczęściej stosowanych rozwiązań, popularność zawdzięcza niskiej cenie, bogatej kolorystyce i dużej skuteczności. Cienkie i lekkie lamelki są nieprzezroczyste; zaciągnięte niemal całkowicie zaciemniają pokój, ale bardzo łatwo je podciągnąć odsłaniając pełny widok (podniesione odbierają pomieszczeniu bardzo niewiele światła). Ustawiając je pod odpowiednim kątem, mamy możliwość precyzyjnego dawkowania światła. Żaluzje aluminiowe są trwałe – dzięki technologii lakierowania piecowego nie odbarwiają się pod wpływem działania słońca. Większość producentów oferuje bogatą gamę kolorów. Sznurki i drabinki do regulowania wykonane są najczęściej z odpornego włókna poliestrowego, co zapewnia im dużą żywotność. Oprócz lamelek standardowej szerokości 25 mm dostaniemy też węższe – 16 mm. Takie będą dobrze wyglądały w małych oknach.

Na rynku dostępne są żaluzje do montażu międzyszybowego (przeznaczone do coraz rzadziej spotykanych okien rozkręcanych) oraz naszybowego. Te drugie można przymocować do ramy okiennej – wtedy „otwierają się” razem z oknem – ale także do ściany nad otworem okiennym lub do sufitu. Dostaniemy też żaluzje naszybowe do okien połaciowych, montowane na prowadnicach, pozwalających na pracę lamelek przy odchyleniu pod każdym kątem. Do wszystkich typów można opcjonalnie dokupić system sterowania elektronicznego.

Żaluzje poziome mają wygląd neutralny; do ich widoku łatwo się przyzwyczajamy, a nawet przestajemy je zauważać. Z uwagi na „techniczny” wyraz rzadko stosowane są samodzielnie. Najlepiej sprawdzają się jako funkcjonalne uzupełnienie kompozycji dekoracyjnych rolet lub prostych nowoczesnych zasłon. Wyjątkiem może być aranżacja w stylu postindustrialnym – tu lamelki w naturalnym kolorze aluminium, czarnym, białym, a nawet żółtym czy czerwonym mogą stać się atrakcją wizualną wnętrza.

Żaluzje drewniane – to wyrazista i wysmakowana dekoracja, która może z powodzeniem pełnić rolę jedynej ozdoby okna. Nadają się do wnętrza o wystroju w tonacji etno lub kolonialnej, ale także – jako silny akcent – do aranżacji minimalistycznych. Modele z ciemnych gatunków drewna (lub wykończone na ciemny kolor) dobrze czują się w salonach w stylu retro, zaś gatunki jasne polecane są bardziej do aranżacji w bezpretensjonalnym duchu proekologicznym. Z bogatej palety bejc i lakierów łatwo dobrać odcień, który będzie pasował do koloru okiennych ram czy parkietu.

Zasada regulacji jest tu podobna, jak w żaluzjach aluminiowych; konstrukcja nośna bywa sznurkowa lub taśmowa. Sama czynność regulowania wymaga jednak więcej siły, dlatego warto pomyśleć o dokupieniu siłowników z napędem elektrycznym, co często jest możliwe. Lamelki drewnianych żaluzji mają najczęściej szerokość 25, 35 lub 50 mm. Te ostatnie najlepiej sprawdzają się przy dużych przeszkleniach. W każdym przypadku jest to jednak element dość masywny – grubość lamelek to min. 2 mm, co sprawia, że nawet ustawione pod kątem dobranym optymalnie do kąta padania promieni słonecznych, znacznie ograniczają naświetlenie pomieszczenia. Podciągnięte całkowicie, z reguły znacznie zachodzą na górną część okna. Receptą na to jest powieszenie żaluzji dość wysoko ponad górną krawędź glisty okiennego.

Shuttery (drewniane okiennice wewnętrzne) – jak dotąd mało u nas popularne, ale warte uwagi. Moda na nie dotarła do Europy ze Stanów Zjednoczonych, lecz na razie, z uwagi na ograniczony popyt i niewielką konkurencję na rynku, ich cena jest bardzo wysoka – najtańsze można kupić za ok. 1000 zł/m². Popularność shutterów ogranicza też w pewnym stopniu ich charakter: masywne okiennice

foto: Faber

foto: Velux

foto: Faber

Żaluzje aluminiowe i z PVC (na zdjęciach powyżej) to przesłona dyskretna, uniwersalna i skuteczna, odpowiednia zarówno do okien fasadowych, jak i dachowych. Zaakcentujemy je dobierając żywy kolor – wybór w tym zakresie jest niemal nieograniczony. Żaluzje drewniane (obok) kreuja we wnętrzu ciepły klimat, w zależności od odcienia drewna, bardziej nowoczesny lub tradycyjny. Wewnętrzne okiennice – tzw. shuttery (na dolnym zdjęciu) to akcent doskonały do apartamentu w stylu kolonialno-atlantyckim

foto: Jasno Shutter

wymagają odpowiedniej scenografii. Najciekawsze efekty uzyskuje się w bardzo dużych pomieszczeniach, na rozległych przeszkle- niach. Wtedy zresztą zastosowanie wewnętrznych okiennic jest najbardziej uzasadnione. Shuttery wykonuje się z różnych gatun- ków drewna, maluje na wiele kolorów i zabezpiecza lakierami, które pozwalają stosować je także w łazienkach. Zasłonięte stanowią bardzo skuteczną ochronę przed światłem dziennym i wzrokiem ciekawskich. Nie występuje w ich przypadku problem ograniczenia dostępu światła – okiennice otwiera się najczęściej składając je w harmonijkę. W dużym stopniu limitują też ilość przenikającego przez okna ciepła, latem chroniąc wnętrze przed przegrzaniem, zimą – przed nadmiernym wychłodzeniem. Położenie lamelk ustala się za pomocą pionowej listwy regulacyjnej. Zdalne elek- troniczne sterowanie pilotem jest przydatne w przypadku okien trudno dostępnych lub bardzo dużych. Lamelki są znacznie szersze niż w tradycyjnych żaluzjach (od ok. 45 do 115 mm), co zapewnia wewnątrz stylowy wygląd. Shuttery montuje się we wnęce okiennej (na ramie lub do glisty) albo na ścianie, na zewnątrz wnęki.

Rolety – to zarówno produkty tekstylne, jak i bambusowe, drewno- pochodne czy ze specjalnie preparowanego papieru. Mogą być elementem wyłącznie funkcjonalnym i niemal niewidocznym (role- ta w neutralnym kolorze, mocowana bezpośrednio do górnej ramy okna) albo funkcjonalno-dekoracyjnym. Ostatnio ten drugi trend zyskuje coraz więcej zwolenników. Modne są mocne, graficzno- geometryczne nadruki, ale także subtelniejsze desenie kwiatowe i zupełnie delikatne, pastelowe, typu Toile de Jouly (scenki ro-

dzajowe rysowane cienką kreską). Zaletą rolet jest ich bardzo duża rozpiętość cenowa (począwszy od produktów naprawdę tanich), bogate wzornictwo, które pozwala dostosować produkt do każdego stylu wnętrza, a także łatwość obsługi i możliwość całkowitego zaciemnienia pokoju (specjalne tkaniny zaciemniające). Ozdobne rolety o wymiarach znacznie większych niż okna (powieszzone na ścianie ponad otworem okiennym) będą silnym akcentem dekora- cyjnym. Dobierając roletę do wielkości okna i mocując ją do górnej ramy możemy stworzyć z kolei bardzo ciekawą, kontrastową kompo- zycję z zasłonami. Warto tylko pamiętać: duże wyraziste wzory na roletce nie zniosą konkurencji w postaci wzorzystej zasłony. Bardzo interesujący efekt możemy też osiągnąć działając wyłącznie kolorem i fakturą (np. grubo tkanego lnu) – odcień rolety po jej zaciągnięciu zabarwi wnętrze delikatną poświatą.

Rolety różnią się sposobem podnoszenia. Może to być popularny system zwijający – materiał jest nawijany na górną rolkę za pomocą sznurka bądź łańcuszka, przy czym rolka może być ukryta w spe- cjalnej kasecie. Modne są także story rzymskie, podnoszone za pomocą umieszczonych w poziomych tunelach prętów usztywnia- jących, układające się w równoległe eleganckie fałdy. W storach au- striackich i weneckich tkanina jest delikatnie zmarszczona wzdłuż górnej krawędzi. Po podciągnięciu sznureczków w pionowych tunelach unosi się, marszcząc się w pionie. Najbardziej dekoracyjne są story festonowe (nazywane też kaskadowymi) – dzięki silnemu marszczeniu w poziomie i w pionie tworzą efektowne struktury ozdobne.

Dzięki bocznym prowadnicom rolety możemy stosować także na oknach dachowych. Innowacją jest tu system rzymski (roleta fałdowana, nie nawijana), a także osłony przesuwane w poziomie (na bok, nie do góry).

Rozwiązania nietypowe – poszukujemy ich dla nie- typowych przeszkleń lub po to, by uzyskać wyjątkowy efekt. Należą do nich m.in. systemy pionowych żaluzji tekstylnych mocowanych na łukowych szynach, przy czym wygięcie szyn może być zarówno poziome (np. do wykuszów), jak i pionowe (do okien okrągłych i owalnych). Innym rozwiązaniem są tekstylne żaluzje plisowane, przeznaczone do okien o nietypowych kształ- tach (np. trapezowych, trójkątnych) – często stosuje się je

foto: Dekorria

Pod pojęciem „roleta” kryje się bardzo wiele odmian osłon okiennych. To mięsiste materie dekoracyjne, marszczone bądź układające się w fałdy, wykończone ozdobnymi taśmami czy falbanami, które całkowicie zaciemniają wnętrze (na górnych zdjęciach). To także tkaniny półprzezryste, które dozwolają światło reżyserując barwne efekty i chronią nas przed ciekawskimi spojrzzeniami (na dole po lewej i pośrodku). Wreszcie to struktury przezryzste, drapowane w finezyjne marszczenia i fale – te upinamy na oknach jedynie dla ozdoby (po prawej)

foto: Decodfore

foto: Faber

foto: Faber

foto: Dekorria

w ogrodach zimowych. Systemy te dostępne są ze sterowaniem manualnym lub z napędem elektrycznym (z przełącznikiem klawiszowym lub pilotem).

Markizy zewnętrzne – montujemy je tam, gdzie chcemy zredukować wewnętrzną oprawę okna do minimum, a jednocześnie zachować możliwość limitowania nasłonecznienia. Markizy są też doskonałym pomysłem na zadaszony taras przylegający do salonu. Gdy nie korzystamy z tarasu, zwijamy markizę, a salon odzyskuje szeroki dostęp do naturalnego światła.

MAGDALENA TORECKA
ARCHITEKT WNETRZ

formato
pracownia wnętrz
magdalena torecka

Przystony okienne spełniają wiele ról. Począwszy od funkcji praktycznej – ochrony przed promieniami słonecznymi, limitującej jednocześnie ilość wnikającego do pomieszczenia ciepła, przez zapewnienie intymności, aż po rolę dekoracyjną. Do wyboru mamy rolety, żaluzje pionowe, panele materiałowe i rolety rzymskie. Decyzja powinna być uzależniona zarówno od rodzaju okna, jak i od stylu pomieszczenia. Różnorodne efekty estetyczne uzyskamy dzięki materiałom, z jakich mogą być wykonane przestony. Naturalny, bezpretensjonalny len i bawełna doskonale podkreślą nowoczesny styl. Bambus i drewno ocieplą przestrzenie wnętrza, a wykorzystanie tkanin żakardowych czy satyny zaskoczy oryginalnością.

Nowością są żaluzje wykonane z transparentnego, mlecznego lub barwionego na dowolny kolor PVC, ale prawdziwy hit to niezwykle ekskluzywne żaluzje skórzane.

Niektórzy producenci oferują także możliwość wyboru detalu. Dzięki temu poza stroną funkcjonalną, żaluzje czy rolety zyskują na znaczeniu jako dekoracja. W ofercie są różne rodzaje sznurków, taśm czy uchwyty, a także setki wzorów zakończeń sznurka. Wykorzystuje się tu takie materiały jak: szkło, naturalna skóra, drewno, naturalne włosie, sztuczne tworzywo, np. z zatopionym wzorem bambusa, czy chromowanej stal.

Nietypowe kształty okien do niedawna przysparzały wiele trudności. Rozwiązaniem jest nowy system rolet – tzw. plisa, czyli rodzaj eleganckiej i dekoracyjnej zastony przeciwslonecznej, której konstrukcja pozwala uzyskać niepowtarzalne kształty. Rewolucyjnym rozwiązaniem jest nowy system montażu, pozwalający na umieszczenie rolet na każdym poziomie okna. Umożliwia on np. wnikanie promieni słonecznych przez górną strefę przeszklenia przy jednoczesnym przystąpieniu reszty szyby.

fat. Dekorator

fat. Fabro

Markizy przeciwsloneczne wystawione są na działanie kapryśnej aury, dlatego wytwarza się je ze specjalnych materiałów – wytrzymałych i wodoodpornych, niepodatnych na odbarwiający wpływ promieniowania słonecznego. Nowoczesne technologie pozwalają skutecznie zaciemnić każde okno i taras, a także całkowicie zmechanizować działanie osłony

Nowoczesne markizy są lekkie i odporne na napór wiatru zarówno dzięki tworzywom wsporników, jak i ich konstrukcji. Rozkładane ramiona z lekkich stopów o zmiennym kącie nachylenia utrzymują impregnowaną tkaninę syntetyczną (akryl, teflon), w przypadku dużych markiz dodatkowo naciągana przez systemy napinające. Najpopularniejsze rozmiary osłon to szerokości od 3 do 7 m przy wysięgu do 3,6 m. Mechanizm rozwijania może być ręczny (za pomocą korby, z reguły tylko do wysięgu 2,2 m), ręczny ze wspomaganiem lub uruchamiany przez silnik z opcjonalnym zdalnym sterowaniem. Tkaniny są antystatyczne, nieblaknące, odporne na wilgoć, zabrudzenie i pleśń. Praktycznym rozwiązaniem jest automatyka pogodowa z czujnikiem wiatru i związaczem, który w razie silniejszego podmuchu samoistnie składa markizę. Można także dokupić daszki chroniący zwinięty materiał. ■

REKLAMA

markilux 930 swing

markilux 990

markilux 1000

markilux 5010

bezpieczne · ponadczasowe · piękne

Lato z markizą **markilux**
– stylowo i przyjemnie

www.markilux.com

markilux

